

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Bibl. Univ. Cluj
Nr. 372 102.8.

Levine új pilótával startol az Óceán visszarepülésére

Párisból táviratozzák:
Levine felesége tegnap délelőtt letétbe helyezett Drouhin részére 80.000 frankot. Mint-hogy Drouhin már 20.000 frank előleget kapott, ezzel az összeggel megkapta a kikötött 100.000 frank bántépénzt, mely őt az Óceánrepülés elmaradása esetére megillette.

Lewinéné kijelentette, hogy férje visszalépett a Drouhin-nal kötött szerződéstől és átutazott Londonba.

Londonból táviratozzák:
Levine kijelentette, hogy a cröydoni repülőtérről fog startolni Amerikába és a Miss Columbia pilótája az angol Hincliffe lesz.

Berthaud elindult Newyorkból Rómába

Rómából táviratozzák:
Ideérkezett amerikai rádiójelentések szerint Berthaud pilóta — az idő váratlan megjavulására való tekintettel — elhatározta, hogy Old Grey nevű gépével amerikai időszámítás szerint délután 4-kor Rómába repül.

Az olasz hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek az amerikai repülő ünnepélyes fogadtatására.

Ötvenmilliós vagyont hagyott örökül a Monitorul Oficial sikkasztó igazgatója

Már másfél évvel ezelőtt figyelmeztették Falcoianut a hivatalos lapnál történő mulasztásokra

Ujabb szenzációs letartóztatások küszöbén

Az erélyes vizsgálat, amely a „Monitorul Oficial”-nál véghezvitt panamak felderítésére megindult, teljes eredménnyel járt. Eugen Enescu vizsgálóbíró és Gica Jonescu vezetőügyész kétségtelen bizonyítékokat találtak Falcoianu vezérigazgató bűnössége mellett. Ennek ellenére Falcoianu vezérigazgató azt hangoztatja, hogy ő nem tudott a csalárd üzelmekről.

A vizsgálatot vezető ügyész amikor legutóbb Falcoianunak az irodájában járt, egy levelet talált ottan, amelyet C. Turceanu craiovai ügyvéd még a múlt év májusában intézett Falcoianuhoz. Ebben a levélben Turceanu ügyvéd leplezi jórészt azoknak a szabálytalanságoknak, amiket a „Monitorul Oficial”-nál elkövetnek. Energikus szavakkal mondja el Turceanu ebben a levélben a következő mulasztást, amelyet a „Monitorul

Official”-nál követtek el és a melynek következtében ő is kárt szenvedett: Ő (Turceanu ügyvéd) hónapokkal előbb postautalványon pénzt küldött a „Monitorul Oficial” kiadóhivatalának előfizetésre, hogy rendszeresen kapja a hivatalos lapot. Azonban a kiadóhivatal nem vette figyelembe ezt a postautalványt. Turceanu ekkor előbb a postánál, majd a „Monitorul Oficial” vezérigazgatóságánál számtalan beadvány és távirat útján jelentett be reklamációt. Végre hónapokig tartó erőlködés után bevezették a kiadóhivatalban az előfizetést és megindították címére a lapot.

Turceanu ügyvéd levelében figyelmezteti Falcoianu vezérigazgatót arra, hogy a felek a „Monitorul Oficial” kiadóhivatalának ilyen hanyag ügykezelése folytán kárt szenvednek. Tanácsolja a vezérigazgatónak: nézzen szét alantasai

közt, szigorúan ellenőrizze őket és rendeljen el vizsgálatot, amely elejét veszi annak, hogy a jövőben kifoszthassák azokat, akiknek foglalkozásuk révén szükségük van az állam hivatalos lapjának szolgáltatásra.

Mindazonáltal, Falcoianu nem foglalkozott a levél precíz panaszával — és pedig nyilván azért, mert többé-kevésbé megvoltak az okai rá. Bizonyos, hogy Falcoianu nem rendelt el semmiféle vizsgálatot. A levél azonban megmaradt az irodájában és ez is bizonyítja, hogy volt értesülése a körülötte folyó szabálytalanságokról.

Megtudták a vizsgálat vezetői azt is, hogy rögtön Tomescu öngyilkossága után, a letartóztatott Falcoianunak sikerült nagyszámu kompromittáló aktát, ami irodájában volt, elégetnie.

Nem lehet tudni, miféle

könnyelműség folytán semmisült meg egy csomó fontos dokumentum.

Az öngyilkossá lett Tomescu igazgató lakásán a házkutatás alkalmával találtak egy leltárt, melyet Tomescu saját kezűleg készített. Ebből a leltárból kiderül, hogy

az öngyilkos ingó és ingatlan vagyonának teljes értéke ötvenhét millió lejre rug;

adóssága pedig hét millió lejt tesz ki.

Van tehát tisztán ötven millió lej vagyon. Találtak 27.500 darab részvényt is tízmillió lej értékben.

Tomescu özvegye azt állítja, hogy

férje ezt a vagyont spekulációk révén szerezte.

Ez azonban nem igen látszik valószínűnek, mert hiszen egészen lehetetlen az, hogy egy tisztviselő hét év leforgása alatt, bármilyen nagy összegekben spekulál, — tekintettel éppen azokra a kockázatokra, amikkel a spekuláció jár, — ötvenmilliónyi mérés összeghez jusson.

A vizsgálóbíró megbízta P. Petrescut, a legelső közigazgatási tanács tagját, és Gh. Dumitrescut szakértőt vizsgálat megejtésével. Lehet, hogy hat hónapig is eltart ez a vizsgálat, mert minden egyes tételnek utána fog-nak nézni.

Azt már most megállapította a vizsgálat, hogy Tomescu és felesége tényűzően éltek. Tomescu nagyon szerette feleségét, az asszony pedig feltétlenül megbízott urában. Mivel meg volt győződve arról, hogy férje zseniális üzletember, nem is igen érdeklődött az iránt, honnan ered az állandó, bőséges jövedelem, melyek aztán ingatlanvásárlásokban jutottak kifejezésre. Fényűző életük ellenére sem tartottak fenn társadalmi összeköttetéseket. A nagyvilág kevéssé ismerte őket. Ezen a nyáron Tomescuné Konstantinápolyban volt a gyermekekkel, aztán sinajai villájukba költöztek pár hétre.

Falcoianu vezérigazgató viszont a nagyvilágban élt. A kártyaklubokon kívül a jótársaságot is látogatta és elég gyakori vendég volt Tomescuéknál. Ő volt a Tomescu-gyerekek keresztapja és állandóan pénzt kért Tomescutól.

Ha Tomescu szerepe nem is egészen világos még, annál világosabb az, hogy Falcoianu vezérigazgató bünnös.

Az ő terhére esik a „Monitorul Oficial” alapjából elszakított húszmillió lej.

A bukaresti sajtó egyébként további szenzációs letartóztatásokat jelez.

Furcsa hiresztelések egy nagyváradai háromszög felől

A szögek vagy megszaporodnak, vagy megfogynak — Háromszög helyett négyszög, vagy — Uram bocsá! — kétszemélyes házaselet

*

A háromszög, egy szabályszerű mértanitest, amely az idők folyamán odáig fejlődött, hogy napjainkban többnyire eleven alakok ábrázolják. A formát a francia vigiáték-írók kedveltették meg, persze maguk sem sejtették, hogy ennyire rokonszenves lesz. Nálunk természetesen rengeteg követője akadt a francia iskolának és az ilyen háromszögről jobb társaságban kellő tisztelettel illik megemlékezni.

A háromszögben differencia vajmi ritkán szokott előfordulni, mert hiszen abban az esetben az egész háromszög szabályellenes lenne. Egyszóval a háromszögben teljes harmonia uralkodik és egyik vonal sem hajlandó az irányt, illetően a családi nyugalmat megbolygatni.

Egy ilyen közismert váradai háromszögről most furcsa hírtörténetet rebesgetnek. Még nem tudjuk a teljes valóságot.

de tény, hogy a háromszög veszedelmesen kezd oldódni és beavatottak szerint a háromszög két tagja vagy vele megy a mértani ábrázolás egyik új formájába, a rendes és szintén szabályoknak megfelelő négyszögbe, vagy, és ezen van épen a hangsúly, a háromszög egyik vonala átadja a helyét az új tagnak.

Már napok óta folynak a komoly tárgyalások az ügy békés megoldására, de viszont a háromszög egyetlen nőtagja: önagysága intrazingens módon ragaszkodik ahhoz, hogy inkább legysn meg a négyszög, minthogy az egészen fiatal vonalat kiengedje az obligóból.

Akik önagyságát közelebbről ismerik, meg vannak győződve, hogy végeredményben az ő álláspontja fog győzni és a vigiátékiróknak már nem is kell sokáig gondolkodniuk az új témán, megvan: a váradai négyszög.

Automobil-baleset három halottal és négy sebesülttel

A baltatesti-targuneamtzi országúton borzalmas autóbalesetről történt, amely

három ember életét követelte áldozatul,

négy embernek pedig súlyos sérüléseket okozott.

Leatris jasi-i ügyvéd autóján kirándulást tett, gazdájának engedelmével nélkül, Victor Osecki sófiór, Gaspar nevű bukaresti kollégája kíséretében. Velük autózott még Sofia Butnaru nevű asszony és három altiszt. Baltatestibe akartak menni egy bálba.

Osecki, aki az autót vezette, teljesen

részeg volt és százkilométeres sebességgel haladt.

Kéze nem fogta szilárdan a kormányt és amikor egy dombon átrohantak,

a gép nekiszaladt egy fának

és a bentülők széles ívben repültek ki a kocsiból.

Az asszony, Gaspar sófiór és egy altiszt azonnal meghaltak.

A többi utas megsebesült.

Ősrégi népi mondák a halálról

Erre a kérdésre a bölcsélet, a tudomány, a vallás már rég megadta a maga válaszát.

Most egy angol utazó, James Frazer, aki bejárta az ősi műveltségben élő népek otthonait, új feleleteket ad azoknak a legendáknak az alakjában, melyeket könyvében közlé tesz.

Az ősnépek gyermektegel lelkülete más és másképpen magyarázza a halandóság tragikumát.

A Banks szigetek lakói megvannak győződve, hogy volt egy idő — a világ teremtetésekor, — mikor az emberek nem haltak meg, hanem vedlettek, akár a kigyók és rákok s ifjuságuk folyton megújodott. Egy öregasszony okozta az emberiség kétségbeesztő pusztulását. Ez, mikor rátámadt az aggkor, lement a patakhoz, hogy új bőrt vegyen magára, a régit a vízbe vetette és nézte, hogy libeg tovább a hullámok fodrán, míg végre egy ágon fönnakadt. — Aztán hazafelé indult, de gyermeke, akit a lakásban hagyott, nem ismerte föl az ifjú asszonyban régi anyját, sikoltozni kezdett, mire az asszony visszafutott a folyóhoz, kihalszta régi bőrét, magára öltötte. Ettől a naptól kezdve az emberek nem vedlettek többé, halandókká váltak.

Posó lakói azon a véleményen vannak, hogy a banán miatt halunk meg mindnyájan. Az őskorban a Föld egész közel volt az éghez s Isten ajándékait egy kötélen engedte le az embereknek. Egy napon Isten egy követ bocsátott le öszüleinkek, akik váltig elégedetlenkedtek a küldemény miatt s valami mást kértek. Isten fölhozta a követ, majd a kötélen leengedett egy banánt. Az első emberek odarohantak a gyümölcshöz, levették. Erre egy hang megszólalt fentről:

— Minthogy a banánt választottátok, életek hasonlósága lesz a banán életéhez. Ha a banán a új sarjakat hajl, törzse elpusztul. — Eppigy haltok meg ti is s gyermekeitek foglalják el helyeteket. Ha a követ választottátok volna, életek hasonló lett volna a kövek életéhez, mely megmozdíthatatlan,

A Fidzsi-szigeteken érdekes magyarázatot fűznek a temetés szokásához is.

Amikor eltemették az első embert, az egész emberi nem ósátyját, egy isten jött le a földre, az iránt érdeklődve, mit mivelnek itt, mert addig még nem látott sirt. Megtudván a sírásóktól, hogy eltemetik az első halottat, így szólt:

— Vegyétek ki a holttestet.

— Nem lehet — válaszolták a többiek. Már négy napja meghalt, rossz a szaga.

— Azért csak földeljétek ki — felelte az isten — megígérem nektek, hogy élni fog.

A sírásók nem hallgattak az isten szavára, eltemették apjukat. Erre az isten így szólt az engedetlen emberekhez:

— Mivelhogy nem engedelmeskedtetek nekem, megpecsételtétek romlásotokat. Ha kiföldeltétek volna, akkor föltámadt volna és titeket magatokat is csak négy napig temették volna el, akár a banánokat, melyek a földben nem rohadnak meg, csak megérnek. Most engedetlenségtetek az lesz a büntetése, hogy mindnyájan meghaltok és megrohadtok.

Mozgószínházi műsorok:

Heyman-szinkör

Ma és holnap

5, 7 és 9 óra:

Gigolo

ROD LA ROCQUE

legnagyobb alakítása

Atlantic nyári mozgó

Ma utoljára

A nagy ismeretlen nő

2 rész 12 felvonásban

A főszerepben:

ELLEN RICHTER

a „Repülés a föld körül”
női főszereplője

Andrej herceg csatája

Vizionarius művészettel felépített konferanszot mondott Osvát tegnap este. Vesékgímenő szatira volt ez a „kollegák” ellen, a tehetséggel szemben cinizmussal védekező „írók” ellen, a „hivatalos” irodalom ellen. De az Osvát által megtámadottak: zseniálisan védekeztek... Nem jöttek el. Nem hallgatták meg Osvát konferanszát. Taktikusoknak — alighanem különbek Osvátnál. Apró konkok és apró sikerek aligha jutnak már neki. De a stratégia sem utolsó dolog. És Osvát erdélyi csatája — nyert csata, ha (érthetően) le is tagadják önmaguk előtt azok, akik elvesztették. G. F.

Tusnád - fürdő

(Vasuti állomás, posta és távirda)

„Erdély gyöngye” Csikmege déli részén, az Ölt folyó gyönyörű völgyében, 656 méter magasságban a tenger színe felett fekszik. Léghő enyhe hegyvidéki, egyenletes, mérsékelt meleg. A levegő tiszta, pormentes, a fürdőtelepet a mérföldekre terjedő ősenyvesek balzsamos illata járja át. Léghőri sajátosságainál és fekvése magasságánál fogva Tusnádfürdő kellemes alhavasí éghajlatu, elsőrendű klimatikus gyógyhely.

E fürdő legszebb helyén teljesen ujonnan, a legmagasabb igényeknek megfelelően berendezett villában folyó évi június hó 1-én nyitott meg a **Sebő-penzió**

Elsőrendű magyar és irancia konyháról, valamint figyelmes kiszolgálásról gondoskodva van.

Kívánatra bővebb levélbeli felvilágosítással szolgál

Sebő Imre pénziótulajdonos Tusnádfürdőn.

Angol-szövet raktár

Urakat izléssel és elegánsan öltöztet

Hackmayer
angol szabó-cég

Avram Ianču (Kossuth)-u, 2.

Szolid árak

Idegés, kimerült, szív, gyomor, bél, rheumás, vérszegény, tüdőbetegek — kik valamely okból gyógykurát be nem fejezték vagy el sem kezdtek

olcsón teljes gyógyhatásu vizgyógy, szénsav, villany, belégző kurát lehetnek

Dr Rácz Sanatoriumban
ORADEA, Printul Carol 7

Hízó—fogó kúrák

Vasárnap döntenek a színház ügyében

Dr Egry polgármester nyilatkozata

— Saját tudósítónktól —

A nagyváradi színház válságának ügyében a mai napra vártak döntést, azonban ez a megoldás ugylátszik egyelőre még elmaradt.

Munkatársunk beszélgetést folytatott dr Egry Gergely polgármesterrel a nagyváradi színház ügyének elintézéséről, aki a következőket jelentette ki:

— A nagyváradi színház ügyében szeptember 4-én valószínűleg dönteni fognak. Victor Eftimiu, az erdélyi színházak vezérigazgatója ugyanis ezen a napon tartja ünnepélyes székfoglalását Kolozsváron. Az ünnepélyességre engem is szívélyes és meleg szavakkal meghívtak és természetesen a legnagyobb örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a vezérigazgató urat üdvözölhessem és ez alkalommal a nagyváradi színház sorsáról tárgyalhassak vele.

— Az én véleményem is az, hogy havonként 22 román nyelvű előadás nagyon súlyos helyzetet teremt a nagyváradi színházra nézve.

Meg kell keresni és meg kell találni egy olyan megoldást, amely a magyar közönség igényét is kielégíti és amellyel a román színházszakszervezetének is eleget tesz. Én azt hiszem, hogy a vezérigazgató urral meg fogjuk találni a platformot és biztosítani fogjuk tudni úgy a román, mint a magyar színházszakszervezet és anyagi boldogulását az ideai színpadban.

Itt említjük meg, hogy Nagyvárad város polgármesteri hivatala ma táviratot intézett Nagyvárad város polgármesteréhez és információt kért arra vonatkozólag, hogy Erdélyi Miklós színházvezérigazgatóban megvan-e az erkölcsi és anyagi garancia az állandó színházszakszervezet szervezéséhez és hogy igaz-e az, hogy Erdélyi Miklós Nagyvárad városával a szerződést már megkötötte?

Dr Egry Gergely polgármester azonnal táviratilag válaszolt a megkeresésre és köz-

ölte Nagyvárad városával, hogy a nagyváradi szerződés ugyan még nincs megkötve, de a tárgyalások folyamatban vannak és a nagyváradi pol-

gármester véleménye szerint is Erdélyi Miklós személye erkölcsileg és anyagilag is garanciát jelent a színházszakszervezéséhez.

Miért csak hat óra múlva továbbítják az ajánlott leveleket?

Ily címmel tegnap egy ismert kereskedő levelet közöltük, aki azt panaszkolta, hogy egy Berlinbe szóló ajánlott levelet déli fél 1 órakor azzal vették át, hogy az már nem megy el a délután fél 5-kor induló vonattal, mert az ajánlott küldemények jegyzékét délelőtt 11-kor lezárták.

A panaszos levélre dicséretre méltó gyorsasággal válaszolt a vasuti posta, amelytől ma délelőtt a következő hivatalos átiratot kaptuk:

Mélyen tisztelt egy kereskedő urnak

Oradea.

A Nagyvárad Estilap augusztus hó 31-én kelt 195. számában megjelent: „Miért csak hat óra múlva továbbítják az ajánlott leveleket?” cikkére vonatkozólag tisztelettel értesítem, hogy ha uraságod Berlinbe szándékozik egy ajánlott levelet feladni és nincs tisztába annak továbbításáról, akkor ne az ajánlott leveleket felvevő hölgnél érdeklődjön, hiszen az nem tudhatja az összes világpostai összeköttetéseket, hanem igen erre uraságodnak felvilágosítást adhat a szolgálatban lévő ellenőrző tisztviselő, a továbbító osztály és a főnöki iroda, hogyha uraságod ezt teszi, akkor nem tölti az Estilap hasábjait helyt nem álló közleményekkel és azt a drága időt, amit ezzel eltöltött: hasznosabbra is fordíthatta volna. — A Berlinbe szóló levelezés, akármilyen fontos és sürgős legyen is az, reggel 8.16-kor a Halmeuig kötelező gyorsan továbbítjuk Csehszlovácián át az előírt rovatolási utasítás szerint.

Tisztelettel kérem Szerkesztő urat, soraimnak b. lapjában

helytadni, amiért fogadja hálás köszönetemet.

Bondor Mihály,
a pályaudvari posta főnöke.

Amilyen készséggel ismerjük el a posta érdemét azért, mert gyorsan reagált a panaszra, épp oly határozottan le kell szögeznünk, hogy a panaszos levél visszautasításának tónusa hivatalos átiratokban teljesen szokatlan és esetében indokolatlan is.

Tudomásul vesszük, hogy a nemzetközi levélforgalom irányítása központilag van szervezve, de ez nem lehet olyan hivatalos titok, amit ne tudhatna minden kezelő tisztviselő. Sőt ellenkezőleg! Minden hivatali közegnek tudnia kellene!

Ha a panaszos kereskedőnek megmondta volna a felvevő közeg azt, hogy a berlini leveleket napjában egyszer, a reggeli gyorsvonat viszi el, azt tudomásul vette volna. De nem ezt mondta, hanem azt, hogy a délutáni 4 óra 30 perckor induló szatmári gyorsvonat csak a délelőtt 11-ig feladott ajánlott küldeményeket továbbítja. Ezen joggal habodhatott fel a panaszos.

És ezért nem őt, hanem a postát illetheti csak megrovás.

HIRDETÉS

A Goidu liceumban a beiratkozások szeptember 1—8. között délelőtt 8—12 órakor lesznek megtartva. A tanulók különböző címmel: beiratási díj, tagsági díj, az iskola bizottságában, építkezési alap, stb. 1400 lejt fizetnek a beiratkozáskor; V—VII. osztály ezenkívül francia és román órátöbbletért fizetnek még 400 lejt a VIII. osztály pedig 500 lejt. A szegénysorsu tanulók kérhetnek tandíjmentességet.

A javító, különbözeti, magán és felvételi vizsgák az I-ső osztályban szeptember 12-én kezdődnek. Az V. osztályban a felvételi vizsgák szeptember 20-án kezdődnek.

Igazgatóság.

Válasz nélkül maradt Florescu párisi beszéde

Párisból táviratozzák:

Az Interparlamentáris konferencia tegnap délután váratlanul elhatározta a vita bezárását és ezért elmaradt Berzevitzky Albert gróf felszólalása is, aki Florescu román delegátus beszédére akart válaszolni.

Szülők figyelmébe!

Leány és fiú iskola ruha és kabát szükségletét

már most biztosítsa. — Ugy készen, mint méret után a leggondosabban elkészítve. — **Szolid árak**

Készpénzért vagy kényelmes részletfizetésre is. 3541—1

LUKÁCS & Co cégnél
ORADEA, a színház mögött

SPORT

Árt-e a sportolás a szervezettelnek?

Mekkora a rekorderek halálozási aránya —
Mit mond a sportolásról az orvostudomány

Volt idő és talán nem is ez volt a boldogtalanabb, amikor az orvosok még azon vitáztak, vajjon a szervezetre jó vagy rossz hatással van-e a tudományos elfoglaltság? Károsan befolyásolja-e a megfeszített szellemi munka az idegrendszert? S ha igen: vajjon mi-
ben nyilvánul meg ez a rossz hatás? Az a tény, hogy az ilyenfajta problémáktól már jóideje nem visszhangoznak a napilapok, ugy-
látszik amellet szólni, hogy a bubi frizura és rádió korában már mind kevesebb lesz azoknak a száma, akiknek egészségét féltetni kellene a túlságban vitt tudományos elfoglaltságtól.

Ma a sport került az emberiség érdeklődésének homlokterébe.

Sport mindenféle formában és nemben: nevezik bár bokszolásnak, tenniszezésnek vagy labdarúgásnak: a fő, hogy testi funkcióra, mozgásra, erő kifejtésre adjon alkalmat.

A szellemi munka ártalmasságán való tünődés helyett tehát inkább az orvosoknak a túlságba hajtott sportról való véleményén lett divattá eltűnődni; mert hiszen a hozzáértők — akik szerint a rekordereknek nagy hányada nagyrészt fiatalon pusztul el — ezt az állításukat, igen plauzibilisan, az izmok és belső szerveknek túlságosan gyors tempóban való kihasználásával indokolják meg.

Ezzel a föltevessel áll tehát szemben az a legújabb orvosi buvárkodás, amely a sport ellenzőivel ellentétben azt állítja meg, hogy éppen megfordítva: a sportot üző jóval hosszabb életű lesz a nem sportolóknál. Hogy pedig állításukat szavahihetően alá is támaszthatják, egy csomó különböztet — megfeszített sportolónak ellenére — még ma is a legjobb egészségnek örvendő régi sportférfiut sorolnak föl, — különösen annak a megállapítására szorítkozván, hogy vajjon ezeknél van-e valami összefüggésben, a halálmé-
a sportolás okozta megerőltetésekkel?

Ahhoz, hogy e tekintetben a nagyközönség maga is ellenőrizhesse a fölhozott ellenérveket — így szól ez a sportpártoló orvosi szakvélemény — tudni kell, hogy az emberiség nagyobb hányada szívbetegben szenved és ennek következményében pusztul el. Nos: az ellentét megállapítása szerint, a sportemberek halálokozói csak a legkritikább esetben volt a szívbeteg, amit egy amerikai statisztikus igyekszik bebizonyítani:

— Az Egyesült Államokban nyolcszázegynéhány olyan sportembert vizsgáltak meg, akik 1855 és 1905 között nagyobb sporteredményeket értek el. Ezek közül a nevezett idő alatt, a norma-

lis 100 százalékhelyett 46 százalékhelyi volt a halálozási arány. Ez az amerikai halálozási táblához viszonyítva, 64 százalékhelyi előnyt jelent. A halottak között azonban csak szintén igen kicsiny szá-

Vasárnap: NAC-Bihorul CFR mérkőzés a Károly-pályán

A már mindenki által elpáren-
tált zöld-fehér csapat vasárnap tehát újra a küzdőterre lép. A Nac vezetőségének hallatlan erőfeszítése rövid pár nap alatt csodákat művelt, sikerült ugyanis nemcsak visszaszerezni az eltávo-
zott játékosok nagy részét, hanem még új erővel is fölfrissíteni a minden ízében reorganizált csap-
tot.

Vasárnap tehát újra megcsillan-
nak az oly sok diadal látott zöld-fehér színek, mi pedig feszült érdeklődéssel nézünk szereplésük elé, hiszen sok, nagyon sok függ a Nac sikeres debütjétől. Ha a vasár-
napi játék a régi, nagy Nacra emlékeztető nivóju, színvonalu lesz, úgy nincs okunk féltetni a futball-

létben volt a szívbeteg halál oka-
ként feltűnése.

A szakvélemény a továbbiak-
ban, mindent összefoglalva, tehát odakonkludál, hogy ezek szerint, — látnivalóan — nem a sport okozza az emberi szervezet meg-
rongálását, hanem az ettől függet-
lenül folytatott esetleges diszhar-
monikus életrend. Sőt a sportsze-
rű szervezetkíméléssel harmonizá-
ló testkultusz, azonkívül, hogy megedzi a sporttal foglalkozót, még meg is hosszabbítja az életét, feltéve persze, hogy negyvenedik életévén túl mértéket kell tartani a sportolásban.

sport jövőjét Nagyváradon. Már pedig a Nac vezetőségének elha-
tározott szándéka, hogy a zöld-fe-
hér színeknek visszaszerzi mind-
azt a dicsőséget, mindazt a jelen-
tőséget, mely két évtizeden át annyi sok gyönyörű nemes küzde-
lemben érvényre jutott.

Magától értetődik tehát az a hatalmas érdeklődés, mely a va-
sárnapi mérkőzést megelőzi.

A Nac minden erővel azon lesz, hogy győzelemmel nyissa meg az új korszak mérkőzéseinek sorát, viszont a Bihorul is igyekezni fog a Törekvés fölött nemrég aratott győzelmét megismételni.

A mérkőzés pontban fél 6 óra-
kor veszi kezdetét, előzőleg ifju-
sági és törpe mérkőzések lesznek.

Az Estilap sportpályázatának eredményei

Bármily könnyűek is voltak e
heti pályázatunk kérdései, nagyon kevesen voltak, akik csak megkö-
zelítőleg is eltalálták volna a helyes eredményeket. Mindkét eredményt csupán Grossmann Márton találta el s így az első díj nyertese lett, a második díjért egyenlő eséllyel pályáztak dr. Fe-
hér Lajos és Lamanest János, kik a Slávia—Ujpest eredményt pon-
tosan, a Haggibor—Macabít pedig megközelítőleg találták el. A má-

sodik díj kérdését tehát a sorso-
lásra bízuk, amely Lamanest Já-
nosnak kedvezett.

A nyertesek a díjakat már ma átvehetik a Hegedűs hírlapirodá-
ban.

1. Grossman Márton, Matei Corvinul (Batthányi) utca 4. egy pár futballcipőt.

2. Lamanest János, Cuza Voda (Szacsavay) utca 69. egy doboz bonbont.

Butorvásárlók figyelmébe!

Hálósobák, ebédlik, uriszobák,
garnitúrák, konyhaberendezések,
komplett lakberendezések

nagy választékban

szolid, izléses, modern, megbiz-
ható, egyszerű és művészi kivi-
telben

olcsó engros árban
kaphatók gyári lerakatunkban.

WALLERSTEIN FERENC UTÓDA

Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 19. szám alatt

ATLANTIC nyári mozgó

Csütörtök, szeptember 1.

A Simayak

Kuplécznak,
Kabarécznak,
Táncolnak,
Zenecbohócok

Temesváron
hat hónapig egyfolytá-
ban játszottak!

Aradon el voltak
ragadtatva tőlük

Kolozsváron
hallatlan sikerük volt

Váradon
adják tudásuk lecfaját!

A NAC MONSTRE GYÜLESE VASÁRNAP DELELŐTT A KA- THOLIKUS KÖRÖBEN

Az újjászervezett Nac vezetősé-
ge lázas iramba igyekszik bevon-
ni minden Nac barátot abba a gi-
gászi nagy munkába, melynek végcélja az, hogy a Nac színek
újából a régi fényben ragyogjanak,
hogy a Nac visszanyerje azt a je-
lentőséget, melynek oly sok éven keresztül birtokában volt. Ennyi igyekezetnek, fáradhatatlan erő-
feszítésnek nem maradhat el az eredménye.

Vasárnap mindenkinek ott kell lennie a Katholikus Körben, aki csak valaha híve volt a Nacnak, hogy részt kérjen, hogy részt kö-
veteljen ebből a munkából, legyen bár az csak szikrányi része az ei-
végzendőknek.

EGYETERTÉS HIREI

Ma este 8 órakor a Katholikus Kör kistermében tartja rendkívül fontos ügyekben választmányi ülés-
t az Egyetértés. Kéri a főtitkár hogy minden választmányi és ve-
zetőségi tag okvetlenül jelenjen meg.

Vasárnap játékos értekezlet a Rhédey-kerti pályán, délelőtt 10 órakor, melyre minden működő és vezetőségi tag jelenléte szükséges-
tetik, amennyiben ekkor lesz ki-
jelölve azon 33 játékos és athléta, akik a Törekvés zászlóavató ün-
nepélyén a felvonuláson részt fog-
nak venni.

MEGNYILT a „KÖZPONTI DROGUERIA“ MEGNYILT

BULEVARDUL REGELE FERDINAND No. 11.

Teljesen új vezetéssel

Dusan fölszerelt raktár: Kölni vizek, szappanok, puderek, kül- és belföldi gyógykülönlegességek
állandó lerakata és legolcsóbb beszerzési forrása. — Szíves pártfogást kér PAPP KÁROLY.

Nem lesz kötelező a polgári házasság?

Mit hoz a törvények egységesítése — A regáti magánjog bevezetése különösen a nőket érinti súlyosan — A férj korlátlan ur lesz a nő felett

A parlament törvény-előke-szítő bizottsága olyan kor-szakalkotó reformon dolgozik, amelyek gyökeresen átalakít-ják az egész ország jogi életét.

Tudvalevő, hogy a liberális kormány egyik sarkalatos programja a törvények egysé-gesítése. Ebben az irányban már nagyban folynak az elő-készületek és valószínű, hogy már az őszi ülészakon napi-rendre kerülnek ezek a nagy-fontosságú javaslatok.

Sajnos, a törvény-egységesí-tés gondolata nagyjában abból indul ki, hogy a regáti jogot kevés változtatással kiterjesz-tik az ország egész területére. Ebből előreláthatólag, — különösen az első időben, súlyos komplikációk fognak kelet-kezni. Különösen a magánjogi törvények alkalmazásával, a melyek egészen ellentétes jogi alapelveken épülnek fel a Regátban, mint Erdélyben, ahol tudvalevőleg a régi osztrák polgári törvénykönyv, illetve a magyar magánjog ősi és még mindig nem kodifikált jogszabályai vannak életben.

Nagyon hosszas volna két jogrendszer között az elvi különbségeket ismertetni. — Csak néhány olyan differen-ciára akarunk rámutatni, ame-lyek a legfeltűnőbbben tárják fel ezeket a kontroverziákat.

A családi jog területén a regáti törvény, amely majdnem változatlanul a Code Napoleon-on alapszik, a családfő jogát a nővel és a gyermekekkel szemben kor-látlan mértékben juttatja ér-vényre.

A nőnek nincs joga férje beleegyezése nélkül még a saját, magántulajdonából sem elad-ni semmit,

minden, ami a nőé, férjének a gyámsága alatt áll. Még kevésbé jogosult a nő férjének beleegyezése nélkül önálló iparágat üzni, akármilyen kenyérkereső pályára lépni.

Még csak külföldre sem utaz-hatik el a nő,

ha a férje beleegyezését nem mel-lékelik az utlevél iránti kérvény-hez.

A nő helyzetére legsúlyosabb az, hogy

férjének ez a korlátlan gyám-sága akkor is változatlanul fennáll, ha a házastársak már külön élnek.

Mindaddig, amíg jogerős bírói ítél-lettel a felek elválasztva nincsen-nek, a férj minden alkalommal beleszólhat feleségének dolgaiba és megakadályozhatja abban, hogy önálló életet éljen.

A házassági jog is valószínűleg alapos változáson fog átmenni, mert már az alkotmány törvény lefektette a fakultatív házasság-

kötés intézményét, ami annyit je-lent, hogy

az egységesítés után Romá-niában nem lesz kötelező a polgári házasság,

hanem a pap előtt is és a polgár-mester előtt is lehet egyformán érvényes házasságokat kötni.

Leggyökeresebb változás az öröklési jogban lesz, ahol ismét a nő kerül lényegesen rosszabb helyzetbe. Köszerezményi jogot, özvegyi haszonélvezetet nem is-mér Cod Napoleon, a feleségnek a legtöbb esetben egy gyermek-résszel kell megelégednie.

Egész más jogalapon fog állani a kötelmi jog is: a szerződések megkötése a kölcsön, az adásvé-tel, a csere stb. A formalizmus sokkal nagyobb lesz, mint eddig volt, a legtöbb szerződés megkö-téséhez írásbeliség lesz szükséges.

A legnagyobb zavart kétsége-

lenül a telekkönyvi rendszer je-lenté, mert ezt az egészen tökéle-tes és bevált jogintézményt még a legmerészebb jogegységesítők sem akarják hatályon kívül he-lyezni. Valószínűleg a telekköny-vet a Regátba is ki fogják terjesz-teni.

A kereskedelmi jogot egészen kivételesen nem a regáti min-tára, hanem az erdélyi rend-szer szerint akarják kodeksz-be foglalni.

Az előkészítésnek ebben a mun-kájában a bizottságok már nagyon előrehaladtak és a tervezet csaknem készen fekszik az előadó asztalán.

A büntető törvény regáti bel-i mintára készül és a büntető jog-ban a változások olyan nagy horderejűek lesznek, amelyek próbára fogják tenni a legkivá-lóbb jogászok judiciumát is.

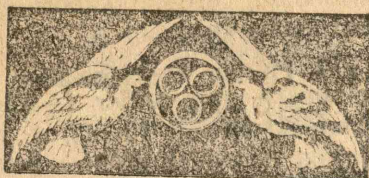
Jön az AMITIE!

Tömegesen csatlakoznak Váradon is az akcióhoz

Egyre szélesebb körben fog-lalkoztatja Nagyvárad és Bi-harmegye gazdasági köreit, de magát a nagyközönséget is az AMITIE-rendszer, amely hó-dító utján most érkezik el Er-délybe és először Nagyvárad és Biharmegye közönségével fogja megismertetni ennek az új rendszernek nagyszerű előnyeit.

A nagyváradai szervezés még csak a hét végén kezdődik meg, de máris a kereskedő-világ igazi előkelőségei, az ipari társadalom vezető egyé-niségei, hatalmas gyárak je-lentették be spontán csatlako-zásukat a mozgalomhoz, a közönség köréből pedig egyre fokozódó érdeklődéssel, szinte izgalommal várják, hogy meg-jelenjenek az AMITIE-rend-szer jelzőtáblái: két fehér ga-lamb a három arany karika-gyűrűvel.

Előreláthatólag már a jövő hét első napjaiban 40—50 vá-radi üzlet, műhely, vállalat he-lyisége fölött meg fognak je-lenni a békés testvéri együ-ttműködést szimbolizáló galam-bok, amelyek azt hirdetik,

hogy ezek az üzemek, vállala-tok és üzletek megosztják hasznukat üzletfeleikkel.

Az AMITIE-rendszerhez

csatlakozó kereskedők, iparo-sok és vállalkozók ugyanis minden egyes esetben, amikor valamit eladnak, szállítanak: a megkötött összeg nagyságá-hoz képest AMITIE-bélyege-ket szolgáltatnak ki és azok a vevők, akik ezeket a bélyege-ket összegyűjtik, vagyis min-dig olyan üzletekben vásárol-nak, ahol AMITIE-bélyegeket adnak, jogot szereznek ahhoz, hogy részesedjenek az AMI-TIE-ben csoportosult kereske-dők, iparosok üzleti haszná-ban, amely minden hónapban egyszer, — előre megállapi-tott rendszer szerint — szét-osztatik és amelyből minden gyűjtő 50.000 lelig terjedhető készpénz visszatérítést kap.

Az AMITIE-rendszerhez még néhány szakma csatlakozha-tik. A jelentkezéseket — szí-vességből — a Hegedűs Hir-lapiroda továbbítja az akció szervezőihez.

Ki lesz a Törökvés ellenfele a jubileumi ünnepségen?

Fényes bizonyosság arra, mily ne-héz most oly futballprogramot ad-ni, mely a legkényesebb közönség izlést is kielégítse, hogy a Török-vés már hetek óta áll tárgyalás-ban Románia vezető csapataival, anélkül, hogy ezen tárgyalások mind a mai napig révbe jutottak volna. Érthető is a Törökvés azon dicséretes szándéka, hogy a le-hető legjobb csapattal való mérkő-zést illessze be az ünnepélyes ju-bileumi keretbe. Már hetek óta

Védekezzünk a gyermekjárvány ellen

Nagyvárad város valamennyi orvosához!

— A közegészségügyi minisz-terium 45.637-1927. számú rende-lete értelmében minden orvos kö-teles bejelenteni az akut poliomy-elitis-megbetegedést a város egészségügyi hivatalánál. Egyszer-smind ismételtlen felkérjük az or-vos urakat, hogy bármilyen járvá-nyos megbetegedést azonnal köz-vetlenül jelentsenek be az egész-ségügyi hivatalnak, vagy a kerüle-ti tisztí orvos urnak.

— Tekintettel arra, hogy Buka-restben és más városokban fel-ütötte fejét az úgynevezett akut poliomyelitis, amely főleg a gyer-mekeket támadja meg, de neha nem kiméli a felnőtteket sem, s bár ezt a betegséget városunk-ban eddig még egyszer sem ész-lelték, mégis a város közegész-ségügyi hivatala kéri a közönsé-get, hogy amennyiben van tudomása ilyen megbetegedésről, azonnal tegyen róla jelentést a városi közegészségügyi hivatal-nak.

— A gyermekek fertőzésének megakadályozása céljából a kö-vetkezőképen kell eljárni: hiper-mangánnal, mentollal, kalcioxánnal stb. fertőtleníteni kell a gyerme-kek száját és orrát. Tejet, főze-léket és gyümölcsöt forralva, il-letve főve egyék a gyerek. Tilos belépni a szobába, ahol ilyen be-tegek vannak. Bukarestből, Ko-lozsvárról, vagy más fertőzött vá-rosból ideérkező gyermekeket úgy a saját, mint a köz érdekében szülei azonnal jelentsek be a város közegészségügyi hivatalá-nak, vagy a kerületi tisztí orvos-nak.

— Minden háztulajdonost és la-kót felszólítunk, hogy állandóan tisztán tartsa udvarát és lakását; a latrinákat is állandóan tisztogá-tani kell és a trágyát el kell szállí-tani. Akik e rendelkezést meg-szegik, azokat a törvény szigorá sújtja.

Dr. Egry,

Dr. Maior.

KALIOXAN

a gyermekjárvány egyetlen óvszere

Kapható a

„Korona” gyógyszerárhan

Oradea, Bulev. Regele Ferdinand

Rádió-készülékek és alkatrészek,

valamint készülékek szerelése és javítása legolcsóbban csakis

Hagymási Fülöp

hat. engedélyezett rádió-szerelőnél végeztetnek el. — Mária királyné (Bémer)-tér. Kishidő. Telefon: 7-25.

GIGOLO

még csak ma és holnap
Rod la Rocque-val
a HEYMANBAN

MOZI

Az Atlantic nyári mozi műsora:

Szerdán: A nagy ismeretlen nő!
Jönnek a Simayak!

Heyman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órák: Gigolo,
Rod la Rocque.

Csütörtök 5, 7 és 9 órák: Gi-
golo, Rod la Rocque.

Péntek 5, 7 és 9 órák: Pre-
mier! Hajótöröttek. (Dráma a ten-
geren). — Főszerepben: Joseph
Schildkraut.

Szombat délután 3, 5, 7 és 9
órák: Hajótöröttek (Dráma a
tengeren.) Főszerepben: Joseph
Schildkraut.

NAPPAL**FOTEL**

Uj rendszerű összeesukható fotel,
mely éjjel ágynak használható

már 3300 leltől kapható

ART kárpitosnál

Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám
Rosenzweig-palota

FUTEL

3883

ADY**Nyakkendőáruház**

Bul. Reg. Ferdinand

Értesitem mélyen tisztelt ve-
vőközönségemet, hogy **londoni**
és párisi bevásárló utamról
hazajöttem és a legújabb model-
lek után készül

női kalapjaimat

bámulatos olcsó árakon árusítom.
Kérem dusan felszerelt raktáram-
nak szíves megtekintését vételkö-
telezettség nélkül

Klein Simon kalapgyáros
Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut)
5. és 10. szám.

Modislin-kellékekben óriási választék

Gyermekének

csak úgy szerezheth örö-
met, ha legújabb típusu

biciklit

vesz ajándékba kényel-
mes részletfizetésre. De
vigyázzon, csak szolid,
és megbízható helyen

vásároljon

Mindenféle alkatrészek is
3753-1 kaphatók

KALENDANÁL

Piața Unirii (Szent László-tér)

Mi újság?**A lei ma Zürichben: 321.—****Zürichi nyitás**

BUKAREST 321.—

BERLIN	—	—	—	—	12340.—
NEW-YORK	—	—	—	—	518 56
LONDON	—	—	—	—	2521 25
PARIS	—	—	—	—	2033 25
MILANO	—	—	—	—	2820.—
BUDAPEST	—	—	—	—	9075.—
PRAGA	—	—	—	—	1537.—
BÉCS	—	—	—	—	7307.50

Váradí árfolyamok

1927. augusztus 31.

	Péna	Áru
Pengő	28'10	28'20
Dollár	161'25	161'75
Cseh korona	4'78	4'82
Svájci frank	31'20	31'30
Oszták shilling	22'70	22'90
Francia frank	6'30	6'40
Angol font	786.—	792.—
Olasz lira	8'80	8'90

Mindenktt felülmul

**ROD LA ROCQUE
a GIGOLO-ban**

* A magyar kormányzó a
Johanita-rendben. Budapestről
táviratozzák: A Johanita-rend
nagy mestere Horthy kormány-
zót tiszteletbeli kommandan-
torrá nevezte ki. A rend jelvé-
nyeit Oszkár porosz királyi
herceg megbízásából szeptem-
ber 6-án adják át a kor-
mányzóknak.

* Repülőgépen a világ körül.
Belgrádból táviratozzák: A „Det-
roit büszkesége” tegnap délután
Zimony közelében az ottani repü-
lőtéren leszállott. Fogadtatásukra
a jugoszláv repülő club tagjai je-
lentek meg. Az amerikai pilóták,
akik Münchenből érkeztek, a re-
pülőtéren megünnepelték, meg-
töltötték benzintartályukat s alig
egy órai pihenés után folytatták
útjukat Konstantinápoly felé.

* Az összes kath. iskolákban
a beiratás 1—8 között eszkö-
zöltetik d. e. 9—12 és d. u.
3—5 óra között, 8-án Veni
Sancte, 15-én pedig kezdetét
veszi a rendes előadás. Igaz-
gatóság.

x A Mesendick-féle rit-
mikus torna tanfolyam gyer-
mek és felnőttek részére
megkezdődik. Szeptember 1-én
Feder Baba táncintézetében,
Székely Manci budapesti szak-
tanárnő vezetésével. Beirat-
kozni lehet a táncintézet helyi-
ségében (Sas-palota). 1.

x N. Ambrózy Irén hegedü-
művésznő zeneiskolájában szeptem-
ber 5-én kezdődnek az
előadások hegedü és zongora
tanszakon. Beiratások meg-
kezdődtek, Mosoiu tábarnok-
(Kert)-utca 16. szám.

x A Fischer Zeneiskolába a
beiratások szeptember 1—8-ig
tartanak délelőtt 10—12, d. u.
4—6-ig. A tanítás szept 9-én
kezdődik.

A nagyváradí motorke-
rékpárosok este 9 órák a
Royalban fontos megbeszélést
tartanak, melyen kíváncsok,
hogy minden érdekelt megje-
lenjék.

ESŐERNYŐ

mélyen leszállított árban

Javításokat és áthuzásokat olcsón vállalok.

Blum Vilmosnál

Köröspari

Köröspari

**Akar-e Ön
egy jól jövedelmező
állást?**

fix és provizio

mellett keresünk hól-
gyeket és urakat privát
felek látogatására.

Csakis helybeli, nagy ösmeretiséggel
bíró egyének jelentkezését kérjük.
Jelentkezés d. e. 8 és 10 óra között
U. o. tanulók és gyakornok felvételnek

Lukács & Co.

Színház háta mögött.

3145—2

x Filézönök figyelmébe!
Gyönyörű francia filekőnyvek!
érkeztek a Hegedüs Hirlap-
irodába.

* Összeírják a jármű-tulaj-
donosokat. Az államrendőrség
ma felhívást bocsátott ki
Nagyvárad összes jármű-tu-
lajdonosaihoz, hogy holnap,
szeptember elsejétől kezdve
saját kerületi rendőrkapitányi
hivatala előtt okvetlenül je-
lentkezzenek összeírás végett.
A jelentkezési kötelezettség
minden néven nevezendő jár-
mű, (autó, kocsi, szekér, mo-
torbicikli, bicikli stb.) tulajdo-
nosára kiterjed. Információnk
szerint a jelentkezési kötele-
zettségnek semmi más célja
nincs, csak az, hogy a nagy-
váradí rendőrség végre pontos
statisztikát akar készíteni a
Nagyváradon lévő összes jár-
művekről.

x Nagy Modeli Album a
legújabb őszi divattal megér-
kezett a Hegedüs Hirlapiro-
dába.

x Láposy Zeneiskola, Str.
Simeon Stefan (Bethlen)-u. 20.,
hegedü, zongora és zeneelmé-
leti tanszakkal. Felvesz fiú és
leány növendékeket, kezdőket
és haladókat. Beiratások szept.
1, 2, 3 délutánonként 3—7-ig.
Beiratási díj 160 lei, tandíj ha-
vonta 320 lei. Volt növendékek
hozzák magukkal múlt évi bi-
zonyítványukat, mások felvé-
teli vizsgát tesznek. Ugy a he-
gedü, mint a zongora tanszak
III. alsó, III. közép és IV.
akadémiai osztályból. Az V.
évfolyamtól kezdve kötelező a
kamarazene- és zenekari órák
látogatása. Az előadások szeptem-
ber 5-én kezdődnek.

○ Főlkéretnek a Nac összes
játékosai, hogy a csütörtök dél-
utáni trainingen minden körülmé-
nyek között, teljes számban meg-
jelenjenek.

Kölcsönt

legolcsóbban, legelő-
nyösebben nyújt a

Granaria

Oradea

Romain Rollandról

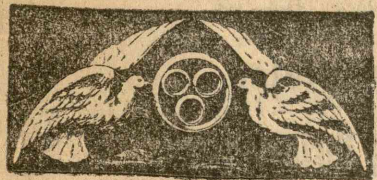
fog péntek este az Ujságíró-Klubban előadást tartani Erdős Iván. Arról a nagy francia íróról, akinek egészen különös publikuma van és akinek írásai igazi szenzációt jelentenek az egész világirodalomban. Romain Rolland életét és működését kevesen ismerik Nagyváradon. Olvasói csak a lelkét látják, amely visszatükröződik nagyszerű írásaiban és mélységesen filozófiai gondolataiban.

Erdős Iván most arra vállalkozik, hogy Romain Rollandot, az embert, az író, a béke apostolát a modern gondolkodót mutatja be a nagyvárad közönségnek. Hatalmas munka ez, amely nemcsak megértést, hanem az ismereteknek óriási tárházát követeli meg. — Mert Romain Rolland nemcsak egy ember a sok közül, hanem valószínűleg szimbóluma a jövő kialakuló intellektuális társadalmának. Erdős Iván valósággal reflektorszerűen fog rávilágítani Romain Rolland életére, munkásságára és gondolkodására.

A nagyvárad közönség régóta mutatott olyan érdeklődést irodalmi előadással szemben, mint amilyen várakozással tekint a pénteki magasnívójú, minden tekintetben érdekes és nagyon komoly ismertetés elé.

Dr Molnár Imre meghalt

Mélységes részvételt értesülünk, hogy dr Molnár Imre nyugalmazott jogakadémiai tanár Magyarországon elhunyt. Az ő személyével ismét egyik igen tekintélyes és nagybecsült alakja dőlt ki a régi Nagyvárad társadalmának. Dr Molnár Imre számos jogászgenerációt nevelt fel és tudományos működése így messze felül emelkedett vidéki jogakadémia nivóján. Dr Molnár Imre érdemei vannak Nagyvárad város fejlődésének hatalmas munkájában. Tagja volt a város törvényhatósági bizottságának több évtizeden keresztül és rendkívül becsületes, őszintén puritán munkásságot fejtett ki a város fejlődése érdekében. A szőlőhegyen valóságos kis mintagazdaságot alapított, melynek a nagyvárad szőlősgazdák csodájára jártak. A hegyközségnek sok ideig elnöke volt. Élénk résztvevő a nagyvárad-i római katolikus egyház életében is. Dr Molnár Imre a nagyvárad-i jogakadémián közgazdaságtant és pénzügytant adott elő. Egyik legnépszerűbb tanára volt a régi híres jogakadémia fiataiságának, amely az öreg professzort mindig meleg szeretettel övezte körül. Késő öreg koráig pihenés nélkül dolgozott és csak akkor ment nyugalomba, amikor az impériumváltozás folytán a nagyvárad-i jogakadémia tanári karát kicserélték. Dr Molnár Imrét kiterjedt rokonság gyászolja.

**50.000 lei a tied,
ha gyűjtöd
az Amitié-t**

Kétmillió értékű külföldi cigarettát foglaltak le az éjjel Váradon

Nagyszabású cigaretta-csempészetet lepleztek le — Számos előállítás történt

A nagyvárad-i államrendőrség az elmúlt éjszaka egy rendkívül nagyarányú, szenzációs és bonyolult cigaretta-csempészesi ügyben vezette be a nyomozást.

Ebben a pillanatban az ügy részletei még nincsenek teljesen kiderítve, de máris bizonyos, hogy

igen sokan vannak kompromittálva az ügyben.

A rendőrség bizalmas uton értesült arról, hogy az egyik várad-i trafikban napi áron külföldi cigaretta kapható. Megfigyelte a trafikost és az éjszaka folyamán rajtaütött. — Házkutatást tartottak nála és nem kevesebb, mint

kétmillió lei értékű csempészett cigarettát foglaltak le.

A rendőrség előállította a trafikost és az éjszaka folyamán többször kihallgatta.

Vallomása alapján még számos helyen házkutatást tartottak és nagymennyiségű cigarettákat foglaltak le. Előállítottak több kávéházi és club pincért. Valamennyi ellen az a gyanú, hogy a csempészett cigarettát árusították.

A nyomozás most abban az irányban folyik, hogy megállapítsák,

ki csempészte be ezt a nagymennyiségű külföldi cigarettakészletet az ország területére?

A nagyarányú csempészesi ügyben az államrendőrség egész detektív kara az éjszaka folyamán munkában volt és nagyon sok helyen tartottak házkutatást. Az összes felfoglalt cigarettákat pontosan leltározták, az esetről jelentést tettek az ügyészségnek, a pénzügyigazgatóságnak s táviratilag értesítették a kolozsvári dohányjövődéki vezérfelügyelőséget is.

A délelőtti órákban a nyomozás még teljes erővel fo-

lylik s Bunescu rendőrprefektus a cigaretta-csempészéssel kapcsolatosan a következő hivatalos kommunikét adta ki:

— A nagyvárad-i államrendőrség bizalmas uton arról értesült, hogy egy nagyszerűen megszervezett csempész-társaság külföldi cigarettákkal árasztotta el az egész várost. Az államrendőrség az ügyészség felhatalmazása alapján az éjszaka folyamán több helyen házkutatást tartott, amelynek során sok ezer külföldi cigarettát foglaltak le, amelyek

csempészés után kerültek át a határon. Az államrendőrség a gyanúsítottakat, akiknél kisebb-nagyobb tömegekben találtak külföldi cigarettát, még az éjszaka folyamán előállította a rendőrségre és azonnal megkezdte kihallgatásukat. A rendőrség mindenekelőtt azt igyekszik tisztázni, hogy a Váradon előállított egyének kikkel állottak összeköttetésben. A nyomozás érdekében természetesen az előállítottak neveit nem adhatja ki a rendőrség.

Ma befejeződtek az adófelelbezési tárgyalások

Storoescu pénzügyigazgató nyilatkozata

Ma van az adófelelbezési tárgyalások utolsó napja és nyolc hónap izgalmas adóki-vetési munkája zárul le délután, amikor a mára kitűzött huszonnyolc fellebbezési tárgyalásnak vége ér a bizottság. Ezzel az aktussal be is fejeződött a bizottságok feladata és most már a pénzügyigazgatóság végrehajtói szerepe következik. Nem kevésbé fájdalmas az adófizető polgárnak, nem kevésbé a húsába vág, úgy az, egyik, mint a másik. Különösen ebben az esztendőben, amikor a gazdasági válság és annak legjellemzőbb színtörvénye: a pénzügyi hiány soha nem észlelt mértékben nyomorította meg az ipart és a kereskedelmet.

A fellebbezési tárgyalások bevégezése előtt a „Nagyvárad-i Estilap” munkatársa felkereste Dinu Storoescu pénzügyigazgatót és megkérdezte: milyen utasításokat küldött a pénzügyminiszter az adófelelbezési bizottságoknak arra nézve, hogy az adófizetőkkel kissé kiméletesebben bánjanak?

— A miniszterium — válaszolt

a pénzügyigazgató — a törvény értelmében nem avatkozik bele az adóki-vetési, illetve fellebbezési bizottság működésébe. Ezek a bizottságok bírói fórum jellegével bírnak, tehát függetlenek a végrehajtó hatalomtól...

— De mégis — vetették közbe — ha a két bizottság, ez a két adómegállapító fórum tévedett, vagy túlzott, aminhog sok esetben túlzott, hova forduljon az óriási adóteher alatt összerokkáló polgár?

A pénzügyigazgató, bár a maga részéről nem tartja túlzottnak az adó-bizottságok működését, mégis mond valami csekély vigasztalót:

— A törvény módot nyújt jogorvoslatra, a két fórum döntései ellen. Ugyanis azok, akiknek jövedelmi adóalapja nem több, mint százezer lej, felfolyamodhatnak a törvényszékhez és kérhetik az alap mérséklését. Akiknek pedig jövedelmi adóalapja százezer lejen felül van, azok az illetéktáblához kell, hogy felfolyamodjanak. Természetesen, csakis komoly indoklással lehet előlépni, nem formai, hanem jogi lényegi okokkal.

... Nem túlságos biztatás ugyan az elmerülés veszélyében forgó szegény adófizetőnek, de mégis, valami hárvány remény.

Egyébként az ilyen felfolyamodásokat a fellebbezési bizottság döntésének kiürítésétől számított husz napon belül kell beadni a pénzügyigazgatósághoz, amely mindegyikhez hozzáfűzi a kincsar szigorú álláspontját, aztán továbbítja valamennyit a bírósághoz.

x Chován, zongora iskola, Hohmann-Block, Block, Hubert hegedűiskola, Bertini-Chován, Czerny-Chován, Cramer-Szendy stb. gyakorlatok olcsó árban csak a Hegedűs Hirlapiroda Zeneműosztályában kapható.

Az Atlantic-mozi bérlete a városi tanács előtt

— Saját tudósítónktól —

Az állandó választmány ma délutáni ülésében foglalkozik az Atlantic mozgó területére hirdetett árlejtés ismeretes ügyével.

Négy ajánlat fekszik a tanács előtt, amelyek közül a város szempontjából kétségkívül az Atlantic-mozi ajánlata a legelőnyösebb.

Az Atlantic évi 80.000 lei bért ajánlott fel s ezzel szem-

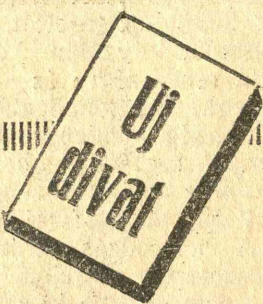
ben tíz év után örök tulajdonba adja a telekre épített hatalmas és többmilliót érő mozgósínházat a városnak.

Ezt az ajánlatot annál előnyösebbnek tartjuk a városra, mert elfogadása esetén tisztázódik a diszletraktári udvar vitás jogi helyzete s a város tíz év után egy második színház felett fog teljesen ingyen rendelkezni.

Gyer-
mek **kerékpárok I.**
és a legjobb gyártmányú **kerék-
párok** bámulatos olcsón kaphatók
részlete is. Alkatrészek, javítások
szakszerűen, olcsón.

ELENA gépraktár és
javítóműhely

H. Eisenberger Piata M. Viteazul 5.
3758 (Nagypiac-tér)

a legolcsóbb és legjobb ma-
gyar nyelvű divattal
augusztusi 7-ik száma megjeleni
ÁRA: 25.- Lei

Kapható
a Hegedüs Hirlapirodában
Vidékre postafordultával küldjük

Parketkeik, falporoló, kefe-
seprő és mindennemű saját ké-
szítményű keféaru legolcsóbban
beszerezhető STERN S. ENDRE
cégnél Oradea N. Jorga (Zöldfa)
utca 10. Visszonteladónak áren-
gdemény. 3540-3

OHASEM
volt jobb
alkalma
kottákat
vásárolni
mint most

Mindenféle is-
kolákat, u. m.
zongorára, he-
gedűre, gor-
donkára és az
összes fuvó
hangszerekre
a Hegedüs
Hirlapiroda
zenemű osztálya-
ban szerezheti be

Gyermekkocsik

ernyők, gummizások,
szakszerű javítások

3707

Szöke Miklós gyermekkocsi
üzemében

Piața Unirii 16., Saguna (Kapucinus-u.) sorok

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zot szoba, központban azonnala
világítás, kiszolgálással együtt. ba-
vi 1500. lefekt kiadó. Bővebbet
„Metropol” szálloda portásánál.

ÜRES kis szobát esetleg kamrá-
val keres magános ember, lehet
szuterinben is. Címet Hegedüs hir-
lapirodába kér. 678

KÉT szobás lakások fürdőszo-
bával azonnala, lelépéssel, lelépés
nélkül két szobás, fürdőszobás
azonnala, több két, három négy
szobás lakás a város különböző
részein — butorozott szobák, ma-
gán, bérházak, olcsón, kedvező fi-
zérésekkel. Balázs utóda, Jorga
Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10-től
fél 1-ig. 3712

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott
szobát keresek a központban. Ci-
met Miklós névre a kiadóba ké-
rek. 910

EGYESÜLESI (Szent László)
tér legforgalmasabb helyen egy
udvari helyiség azonnala kiadó. —
Megtudható Hegedüs hirlapirodá-
ban. 915

ALKALMAZÁS

INTELLIGENS ügynököket és
ügynököket részletfizetésre való
eladásra felvesz Rottenberg Már-
ton cég, Jorga Miklós (Zöldfa)
utca 15. 898

GÉP- és gyorsírásban, könyve-
lésben és az összes irodai tevé-
ségeiben jártas tisztviselő alkal-
mazást keres. Cím a kiadóban. 887

JOBB családból izr. leány jobb
házhoz ajánlkozik, gyermek mellé,
háztartásban segít. Dimitrie Can-
temir (Beóthy Ödön) utca 20. ajtó
6. szám. 908

INTELLIGENS nő egy-két
gyermek mellé vagy házikisasz-
szonyra, ki a háztartásban jártas
elmenne kizárólag vidékre. Cím a
Hegedüs hirlapirodában. 914

GYERMEKSZERETŐ minde-
nest (főzni nem kell) keresek
azonnala, vagy elcséjére. Jelent-
kezni délután: Oituz. (Lahner
György) utca 1.

SUCHE intelligenses deutsches
Fräulein für Nachmittag. Romä-
nisch sprechende bevorzugt. —
Strada Andrei Muresanu (Szigli-
geti-gasse) 16. 905

GYERMEKSZERETŐ mindenek
ajánlkozik éves bizonyítvánnyal.
Közép-utca 21. Csillagváros, Pápa
Juliska. 906

TAKARITÁST vállalkoz lakás-
ért. Eroul Necunoscut (Temető) u.
3. Ráczné. 907

KISZOLGALÁSBAN jártas per-
fekt modistánót keres Klein ai-
mon kalapgyára, Str. Anonima 12.
916

ADÁS-VÉTEL

HALÓSZOBA, ganderobszék-
rény, íróasztal fotellel, szövettü-
gönyök, storok, képek feltűnő ol-
csón eladók, délutánonként 2-5
között, Alba-Iulia (Bunyitay) li-
get 6. 3598-892

ANTIK szakrateré könyvszék-
rény, Biedermayer fotelek, székek
eladók. Delavrancea (Ritoók Zsig-
mond) utca 30. I. 913

ISKOLA tiskák, cvoda táskák
a legnagyobb választékban és leg-
olcsóbb árakban Bőráruipari Rt.
lerakata, Ferdinánd király (Rákó-
szi) ut 5. 3202

LAMPAZOTT friss tojás kapha-
tó, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér,
Gitye-ház, Kolliner tojásraktár.
918

ELSŐRANGU motorkerékpár
500 Kőbe Mathies eladó Nagynál,
Aleandri (Teleki) utca 55. 917

PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézi le-
dezetre egyezer leitől kezdődőleg
Háztulajdonosok Bankja, Delav-
rancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2.
3709

20-25 ezer leiig pénzkölcsön
kapható. Bővebbet: dr Zoltán Ká-
roly ügyvéd. 912

ELVESZETT

ELVESZETT szombat délután
„Lord” névre hallgató farkas ku-
tya. Megtaláló vagy nyomraveze-
tő illő jutalomban részesül. Cím:
Moldova (Kálvária) utca 3.

KÜLÖNFÉLÉK

KÉT iskolás gyermeket teljes
ellátással elfogad, iskolákhoz kö-
zel lakó, orth. izr. háztartást ve-
zető család. Cím a Hegedüs hirlap
irodában. 861

ITALMÉRÉSI engedélyemhez
helyiséget keresek forgalmas he-
lyen. Bartáné, Tace Ionescu (Kö-
rös) utca 1. 911

ÜZLET helyiséget keresek a
központban. Cím a kiadóhivatal-
ban. 909

ROMAN nyelvtől tanulniék ro-
mán anyanyelvűtől. Nagyvárad
Hitelbank, Jorga Miklós (Zöldfa)
utca. 919

Endlizést

olcsón és kifogástalanul elké-
szítve csakis I. Vulcan (Nagy
Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalkoz

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Nádor Kálmán zeneműkiadó Budapest táncujdonságai. Mind jó muzsika

(II. közlemény)

Kalmár Tibor

Eljön ugy-e ma még Tango-dal

Stepat

Juj, de nagy a szerelem. Orosz tango

Hubai-Vörös Feri

Maga se más, mint én. Tango-dal

Ilniczky

Pardon, ön érdekel. Charleston

Serress

Legyen az én aranyos kicsi babám. Blues

Buday Dénes

Eljön még talán. Blues

Cola

Százas bankó, nesze cigány. Foxtrot

Nádor-kiadás

garancia arra, hogy csak jó a muzsika
és a szöveg.

Nádor-kiadás

vezet a magyar nótákban.

Nádor-kiadás

Anyos, Pass, Eröss, Révfy, Dr Sándor,
Bodrogi, Nádor Józsa, Doby stb. ösz-
szes szép magyar nótái.

Nádor-kiadás

s ezt kérje mindenhol. — Kapható

a Hegedüs Hirlapiroda

zeneműosztályában Oradea-Nagyvárad

Vidékre azonnal szállítunk minden kottát